

הדף היומי בבבל: מסכת בבא קמא דף קי"ב
הדף היומי בהלכה: סימן קנ"ט מסעיף ו' עד אמצע סעיף ז' 'ואם הטביל'
המוסר היומי: אהבת חסד פתיחה 'ואם חברו' עד 'ועתה נבאר'

לוח
לימוד
יומי

הרגעים הנשגבים והנעלים ליד הציון הקדוש שאי אפשר לתארם במילים...

ענייני היום

**זכרונות של מלכויות ושופרות ממסע הקודש לראדין ביומא דהילולא כ"ד אלול
אשתקד לקראת המסע הנוכחי לראדין ממנה היצירה ההיסטורית של המשנה
ברורה לחלל ההיסטוריה של העם היהודי**

• שנת ג'תתכ"ו | שיאו של המרד הגדול.

מפי הרבנים, התהילים התפילות והזעקות שבקעו רקיעים כקולות שופרות המרעידים מיתרים, הדמעות שירדו ללא הרף והרטיבו את פיסת הקרקע ליד הציון הקדוש, כשכולם בוכים ומתחננים מלבם הנשבר שזכות מרנא החפץ חיים תעמוד לכל השמות הנוכרים להושע בישועות בכל הענינים, המעמד היה בלתי ניתן לתיאור עד שהורגשו באויר דברי הנביא "ארץ רעשה גם שמים נטפו, גם עבים נטפו מים".

התרגשות וציפיה בליבות המוני לומדי הדף היומי בהלכה, לרגל הנסיעה הקדושה לציון מרנא ח"ח זיע"א בראדין ביום הארציט בכ"ד אלול תשע"ו, להתפלל על הלומדים תורתו והוגים בתורתו ספר המשנה ברורה ושאר ספרים.

זכרונות מסעות הקודש הקודמים שנערכו לציון הקדוש בראדין, חובקים בתוכן זכרונות מרוממים של מלכות... וזכרונות מרטיטים של שופרות!

ביום זה הגיע לשיאו השלב הראשון של מלחמת החורבן של היהודים ברומאים (הידועה יותר בשם 'המרד הגדול'). חיל המצב הרומאי בירושלים נאלץ לסגת מכל רחבי העיר, פרט למגדלים של ארמון המלוכה שבהם המשיך להחזיק. לאחר מצור קשה, נכנעו הרומאים, ורובם נטבחו בידי הבריונים צמאי הדם.

• שנת ה'תרל"ג | נפטר רבי חיים שמואל הכהן קונוורט.

זכרונות של מלכויות - ברגעי הרוממות הנעלים במלכות התורה בראדין - התפילה בהיכל ישיבת ראדין שהחזירה באחת את המתפללים למחוזות העבר הקדושים שנחזו בהיכל הישיבה עד לפני שמונים שנה, לפני שעלה הכורת על יהדות אירופה, לחשוב שהנה כאן בהיכל קדוש זה זכה הכהן הגדול אביהן ורבן של ישראל, לעמוד ולשרת את העם בקדושה ובטהרה, שלכאן התנקזו ליבותיהם לבטיהן וצרותיהן של רבבות עמך ישראל מכל רחבי תבל, לחזות בספר התורה המונח על בימת הקודש 80 שנה אחרי שקראו על בימה זו בפעם האחרונה, להתרגש כשפורצת הקריאה מפי המתפללים בעת הגבהת התורה "זאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל" ולדמיין שמכאן יצאה היצירה ההיסטורית של המשנה ברורה לחלל ההיסטוריה של העם היהודי, שמכאן יצאה התורה מפי משה רבנו של אותו הדור והדורות שאחריו.

נולד באיטליה, עלה לארץ בשנת ה'תקפ"ז והשתקע בטבריה. מתוך כבוד והערצה כינו אותו בני העיר "הסניור" ('אדון' באיטלקית). השלטון הטורקי העניק לו את התואר 'חכם באשי', והפקיד בידיו סמכויות רבות שאותן ניצל לטובה בכל המובנים. הוא הקים את המבנה על קבר רבי מאיר בעל הנס, וסייע רבות לעניי הארץ. הוא נודע בהקפדתו הרבה על ההלכה, ובכל יום שלח שליחים לבתי הכנסת ברחבי העיר על מנת שיבדקו מי לא הגיע לתפילה ומי לא קבע עיתים לתורה.

הזכרונות התקוות והציפיות, מעצימים את ההתרגשות ומלהיטים את להבת הלבבות, ומחממים את התחושות והרגשות, לקראת המסע הבא עלינו לטובה. במסע זה כבמסעות הקודמים, ישתתפו גדולי התורה והיראה, אשר בתפילתם על ציונו של הכהן הגדול, יעתירו בעד רבבות לומדי הדף היומי בהלכה, ועל כל אלו אשר יקבלו על עצמם להצטרף ללימוד המשנה ברורה בתכנית הדף היומי בהלכה

• שנת ה'תרצ"ה | חוקי נירנברג.

והם יזעקו ליד הציון הקדוש: "רבה! את תורתך שהנחלת לעם ישראל לומדים רבבות יהודים, ועוד רבים קבלו על עצמם להתחיל בלימוד חיוני וחושב זה, אנא עתר בעדם ובעד בני משפחתם, לכל טוב בעמיים, לשנה טובה, שנה של חיים טובים בבני חיי מזוני ורויח".

זכרונות של שופרות - לזכור את הרגעים הנשגבים והנעלים ליד הציון הקדוש שאי אפשר לתארם במילים... רגעים מרטיטים שלא ישכחו מליבות המשתתפים, דברי ההתעוררות שנאמרו

בעיר נירנברג שבגרמניה, נחקקו חוקים חדשים אשר הגדירו מחדש מיהו אזרח גרמני, ושללו את אזרחותם של יהודי גרמניה.

האם ידיו של אדם נחשבות כ'כלי' לנטילת ידיים?

כפי שלמדנו, נטילת ידיים צריכה להעשות בכלי. ויכול אדם ליטול את ידי חברו בכלי, אך ידיו אינן נחשבות כ'כלי' לגבי חברו, ולכן אם כינס מים בחופניו ושפכם על ידי חברו, אין זו נטילה; (וראה להלן לגבי הנוטל ידיו בכלי ושופך את המים שבידיו על ידי חברו). אולם, אם כמה אנשים נוטלים את ידיהם כאחת, והאחד מניח את ידו תחת ידי חברו, הגם שהמים פגעו תחילה בידיים העליונות, מועילה הנטילה גם לידיים התחתונות. ובנטילה באופן זה צריך לכתחילה שתהיה כמות של רביעית עבור כל יד מידי הנוטלים. [סעיף ו' וס"ק ל'; ביאורים ומוספים דרשו, 37 ו-38]

הנוטל יד אחת ושופך את המים שבידו על היד האחרת - האם זו נטילה כ'שרה'?

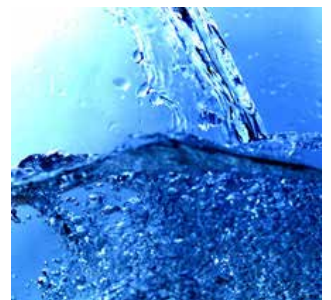
אם נטל ידו אחת ברביעית מים מתוך כלי, ונשאר מים בידו, ושפכם על ידו האחרת - לדעת רוב הפוסקים הנטילה פסולה, משום שאת היד השניה לא נטל בכלי, ולדעת רבנו תם הנטילה כ'שרה, כיון שתחילתה בכלי; ויש אומרים שלדעתו אף אם אדם נטל ידיו בכלי ושופך את המים שבידיו על ידי חברו, הנטילה כ'שרה, כיון שתחילתה בכלי. ואין להקל בכך אלא בשעת הדחק, ורק בשפיכת הנוטל עצמו מידו האחת על היד האחרת; ואם מזדמנת לו לאחר מכן האפשרות ליטול כדיון, יטול שנית, אך ללא ברכה. ויש אומרים שאף בדיעבד אין זו נטילה. [סעיף ו' וס"ק ל, לד רלה, וביה"ל ד"ה ורבנו]

שפכת מים על השיש ומשם הגיעו אל ידיך שבכיוור - האם זו נטילה כ'שרה'?

בנטילת ידיים צריך שהמים יישפכו על ידי הנוטל בכח אדם, ובלשון הפוסקים: 'פַּחַ גִּבְרָא'; ולכן, אם שופך מים מתוך כלי, ומניח את ידו במרחק ממקום השפיכה, הנטילה פסולה, שהרי במקום זה המים אינם זורמים מכח השפיכה, אלא זורמים מעצמם כפי טבע המים. אולם אם מניח ידו בסמוך למקום השפיכה, במקום שקיימת מרוצת המים מכח השפיכה, הרי זו נטילה כ'שרה. ויש לשים לב להלכה זו גם בנטילה רגילה - לשפוך במקום ובאופן שהמים יגיעו לכל שטח היד בכח השפיכה, ולא מתוך זרימה עצמונית. [סעיף ז' וס"ק לו-לז ושעה"צ ס"ק לו; ביאורים ומוספים דרשו, 41-43]

אתמול למדנו

- תיק, סל קניות, וכיוצא בהם, אשר אינם מיועדים למים, אף אם התקין להם מושב והם מכילים רביעית מים ללא תמיכה (כשהם פתוחים) - פסולים לנטילה.
- כלי ששפתו האחת גבוהה מחברתה, וכגון שיש לכלי 'פִּייה' הנמשכת כלפי מעלה או כלפי מטה - יש אומרים שאין ליטול ידיים אלא דרך הצד הנמוך יותר, ויש חולקים.
- כלי שבתחתיתו קבוע ברז, ניתן ליטול בו ידיים בין דרך הפתח העליון של הכלי ובין דרך הברז. ויש להקפיד גם על אפשרות סגירה הרמטית של הברז, וכן שהברז יהיה מחובר לכלי בצורה הרמטית.

מחר נלמד

- מהו דין 'הַמְשָׁכָה' המכשיר מים שאובים לטבילה?
- זרם של נוזלים המועברים מכלי אל כלי - האם הוא נחשב כחיבור בין הכלים?
- האם ניתן ליטול ידיים לסעודה ישירות מתוך הברז?